

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Pethes Margit pártfogó ügyvéd által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a jogtanácsos által képviselt Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (1054 Budapest, Széchenyi u. 2.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság által 2009. november 20. napján kelt 24.P.20.984/2007/25. számú ítélet ellen a felperes részéről 26. és Pf.3. alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket és a pártfogó ügyvéd díját a felperes költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A felperes keresetében 2003. március 1. napjától az eredeti állapot helyreállításáig havi 150.000 forint, másodlagosan 2003. március 1-től 2007. december 31. napjáig havi 150.000 forint nem vagyoni kártérítés, vagy vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti kérelmének jogalapjaként a Ptk. 75. §-ának (1) bekezdésére, 78. §-ának (1) bekezdésére, 84. §-ára, valamint 339. §-ának (1) bekezdésére hivatkozott. Az alperes 2007. decemberi jelentésében tévesen társadalombiztosítási járulék hátralékot tüntetett fel a terhére és emiatti tartozást is kárként kívánta érvényesíteni, azonban petituma ezzel kapcsolatosan nem volt. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2003. február 15-ét megelőző 5 év teljes iratanyagának megküldésére. Indítványozta, hogy a bíróság keresse meg

az Európai Bíróságot annak tisztázására, hogy milyen összegű kártérítés illeti meg, illetőleg erre vonatkozóan szakértői bizonyítást rendeljen el.

A felperes előadta, hogy az alperes 2004. decemberi levélből értesült arról, hogy az iparigazolványával kapcsolatosan regisztrációs kötelezettsége lett volna. Erről korábban az alperes nem tájékoztatta és a jogszabályváltozást közhírré sem tette. A 12.K.32.621/2005/13. számú ítélet alapján arra hivatkozott, hogy a bíróság megállapította: az alperes jogszerűtlenül vonta vissza az adószámát, ez a kártérítési igényének a jogalapját bizonyítja. Sérelmezte azt is, hogy az alperes az adószám visszavonásáról a kerületi önkormányzat iparhatóságát nem tájékoztatta. Előbb úgy nyilatkozott, hogy az 1982. óta gyakorolt erősáramú villamos-biztonságtechnikai berendezések tervezésére, tanácsadásra és felülvizsgálatra kiterjedő szellemi tevékenységét nem tudta az adószám visszavonása miatt végezni, később viszont úgy nyilatkozott, hogy az adószáma visszavonását követően is dolgozott és elért jövedelme után adózott is. Előadása szerint ebben a vonatkozásban kára abból keletkezett, hogy az alperes 2003-tól kezdődően kontárként adóztatja. Azt elismerte, hogy az adószáma visszamenőleges hatályú visszaállítására sor került. Az volt azonban az álláspontja, hogy ezzel az eredeti állapot nem állt helyre, mert a kárigényének rendezése nem történt meg. Személyiségi jogai sérülését arra alapította, hogy „deportálása” folytán ipari tevékenységét telephely hiányában nem tudta folytatni, amely egzisztenciális ellehetetlenüléséhez vezetett. A jó hírnév sérelmét arra alapította, hogy az adószám visszavonásáról az ügyfelei tudomást szereztek, emiatt elpártoltak tőle, mert az a képzet alakult ki bennük, hogy törvényteleniséget követett el. Állította, hogy az alperes eljárása következtében sérült a testi épsége, egészsége, a lelki sérüléseket pedig a mai napig nem tudta kiheverni. Zaklatott állapota miatt munkát vállalni nem tud.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és perköltséget igényelt. Előadta, hogy az alperessel szembeni felelősség megállapítására csak a Ptk. 349. §-ának (1) és 339. §-ának (1) bekezdésében megállapított feltételek fennállása esetén kerülhetne sor. A 12.K.32.621/2005/13. számú ítélet alapján az adószám visszavonásával kapcsolatban a jogellenes magatartás tényét nem vitatta, de a felróhatóság hiányára hivatkozott. Ezen túlmenően az volt az álláspontja, hogy a felperes sem a vagyoni, sem a nem vagyoni kárát a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése ellenére nem bizonyította, amely egyébként sem állhat okozati összefüggésben az alperes jogellenes magatartásával. Kiemelte, hogy az adószám visszamenőleges hatályú visszaadásával a felperes sérelme orvoslásra került, ezért valótlan az a felperesi állítás, hogy a felperesnek az adószám hiánya folytán kára keletkezett. Az sem igazolt, hogy az adószám hiányával munkát végezni nem tudott. Azt elismerte, hogy az önkormányzat értesítése elmaradt, mert a felperes az egyéni vállalkozói igazolvánnyal ebben az időben már nem rendelkezett. A nem vagyoni kárigény jogalapja körében pedig előadta, hogy a közigazgatási eljárás során elkövetett jogsértés önmagában személyiségi jogsértést nem valósít meg. A felperes egyébként azt sem bizonyította, hogy ügyfelei az adószám visszavonásáról tudomást szereztek és emiatt pártoltak volna el tőle. Az összecszerűség körében utalt arra is, hogy az alperes eljárása nem akadályozta a felperes tevékenységét,

mert az már az adószám visszavonása előtt 2 éve jelentősen csökkent. A telephelyül szolgáló ingatlan kisajátításához pedig az alperesnek semmi köze.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 108.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a perbeli esetben alkalmazandó Ptk. 339. §-a alapján az alperes felelősségének megállapításához azt kellett volna a felperesnek bizonyítani, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben neki kárt okozott. A 12.K.32.621/2005. számú iratból, illetőleg a 13. sorszámú ítéletből azt lehetett megállapítani, hogy az adóhatóság 2005. március 4-én kelt döntése jogszerűtlen volt, mert a tényállás feltárása nélkül hozott határozatot. Nem tisztázta ugyanis előzetesen, hogy a felperes az adott adószám alatt végzett e regisztrációs kötelezettség alá nem eső tevékenységet. Az ítélet meghozatalát követően viszont az alperes visszamenőleges hatállyal az adószám visszaadásáról rendelkezett. Ezért 2005. március 4. és 2007. december közötti időszakban kellett azt vizsgálni, hogy a felperes személyiségi jogai sérültek-e, ennek következtében nem vagyoni kár érte-e. A felperes a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek felhívás ellenére nem tett eleget, ezért az elsőfokú bíróság a felperes egyoldalú, nem bizonyított állításait tényként elfogadni nem tudta. Rögzítette azt is, hogy a felperes személyes előadása az adószám visszavonását követő tevékenységgel kapcsolatosan ellentmondásos volt, amely kétséggé teszi, hogy az adószám visszavonásával okozati összefüggésben a felperes anyagilag kedvezőtlen helyzetbe került volna. A régi lakásból történő kiköltözésben pedig az alperesnek szerepe nem volt. Mindezekre figyelemmel személyiségi jogsértés és ebből eredő nem vagyoni kár felmerültét megállapítani nem tudta. A Fővárosi Bíróság 12.K.32.621/2005/13. számú ítéletében lévő megállapítások önmagukban nem elegendőek annak megállapítására, hogy az adószám jogszerűtlen visszavonása egyben a felperesnek vagyoni kárt is okozott. A vagyoni kár felmerültére a felperes még tényelőadást sem tett arra vonatkozóan, hogy miként és milyen összegben következett be vagyoni kára. Erre figyelemmel a Ptk. 359. §-a nem volt alkalmazható, mert bizonyítás sem volt lefolytatható. A szakértő kirendelését mellőzte, mert a tényállás feltárása nem szakértői feladat. Az alperesnél lévő iratanyag beszerzését sem teljesítette, mert az a felperesi kereset elbírálása szempontjából szükségtelen volt. A 2007. decemberi jelentéssel kapcsolatosan pedig arra utalt, hogy nincs adat arra vonatkozóan, hogy ennek alapján a felperes teljesített-e, így kára felmerülte sem igazolt, ezért ennek vizsgálatát mellőzte.

Az Európai Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárás a Pp. 155/A. § (2) bekezdése alapján akkor lehetséges, ha közösségi jog szorul értelmezésre a perbeli esetben azonban ilyen értelmezésre szoruló jogkérdés nem volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta azzal, hogy az ügyben a Fővárosi Bíróság 12.K. tanácsa járjon el, a 24.P. tanácsot elfogultság miatt zárják ki. Másodlagosan vagylagos kereseti kérelmei közül a 2003. március 1-

től 2007. december 31. napjáig érvényesített havi 150.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelmének teljesítését kérte, azaz 58 hónapra igénye 7.700.000 forint megfizetésére irányult. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperes felületes és téves eljárással törölte az adószámát az adónyilvántartásból, amelyet a közigazgatási perben született határozat megfelelően alátámaszt, és ebből egyértelműen következik, hogy az alperesnek az összes kárát meg kell téríteni, csak az összeg megállapítása lehet kétséges. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság vagyoni kárigény előterjesztésére kényszerítette, majd ezt követően a vagyoni kárigényét is elutasította, amely azt jelenti, hogy saját magával is ellentmondásba került. Állította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Római Egyezmény 6. cikkét, azaz a tisztességes tárgyaláshoz való jogát, mert nem volt független és észszerű időn belül nem hozott törvényes határozatot. Megsértette továbbá az Egyezmény 13. cikkét, a hatékony jogorvoslathoz való jogát, mert az eredeti állapot helyreállítására mindeztidáig nem került sor. Fenntartotta a szakértő kirendelésére vonatkozó indítványát is. Kifogásolta azt is, hogy a 2001., 2003. évek ellenőrzésére vonatkozóan elrendelt 2007. december 14-én kelt vizsgálati jelentés becsatolására is kötelezte az elsőfokú bíróság, majd ezt követően abban foglaltakat egyáltalán nem vette figyelembe. Kérte, hogy az ítéltábla csak akkor tűzzön ki tárgyalást, ha úgy látja, hogy a fenti ügyben a kártérítést a felperesnek meg tudja ítélni. Egyébként pedig tárgyalás mellőzésével döntsön az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséről és a tárgyalás megismétléséről.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a felperes keresetét, a tényállást helyesen állapította meg és abból megalapozott következtetéseket vont le. Az volt az álláspontja, hogy a felperes összekeveri az alperessel, illetőleg más alperesekkel szemben indított perek anyagát és megalapozatlanul hivatkozik az elsőfokú bíróság elfogultságára is. Az elsőfokú bíróság ugyanis helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az adószám visszavonása miatt a felperes személyiségi joga nem sérült, a felperes ugyanis állításával ellentétesen az adószám nélkül is folytatta vállalkozását. Vállalkozási tevékenységből származó jövedelme csökkenése nem hozható okozati összefüggésbe az alperes eljárásával, a felperesnek ebből kára nem származott. Utalt arra is, hogy a felperes nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek, többszöri felhívás ellenére sem. Megalapozottnak tartotta a szakértő kirendelésére tett indítvány elutasítását is. Az volt az álláspontja, hogy a per elhúzódása nem a bíróságnak, hanem a felperesnek róható fel, ugyanis még pártfogó ügyvédi képviselő mellett sem volt hosszabb időn keresztül megfelelően előterjesztett kereseti kérelme.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben vizsgálta felül, mert annak - a felperes több vagylagos kereseti kérelméből a fellebbezési tárgyaláson fenntartott egyetlen kereseti kérelem ellenére - nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése (Pp. 228. § (4) bekezdés).

A felperes fellebbezési kérelme folytán elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy szükséges-e a fenntartott kereseti kérelemre figyelemmel további bizonyítás érdekében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján. Az elsőfokú eljárásban a felperesnek a nem vagyoni kár összegének meghatározására vonatkozó bizonyítási indítványa nem volt, a szakértő kirendelése ugyanis kizárólag a vagyoni kárra vonatkozhatott. A nem vagyoni kárra vonatkozó bizonyítási indítvány hiányában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem kerülhet sor.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítélet tábla döntésével és jogi indokaival is - kiegészítéssel - egyetértett.

A felperes arra a tényre alapította a kereseti kérelmét, hogy a közigazgatási perben hozott ítéletből megállapítható: az alperes jogellenes magatartást tanúsított. Az alperes határozatának meghozatalakor közigazgatási jogkörben járt el, amely azt jelenti, hogy felelősségét a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdése és 339. §-ának (1) bekezdése alapján kell vizsgálni. Az alperes marasztalásához önmagában a jogellenes magatartás bizonyítása nem elegendő, arra is szükség van, hogy az alperes jogellenes magatartása személyiségi jogsértést valósítson meg, mert a fellebbezési eljárásban a felperes kizárólag nem vagyoni kárát érvényesítette.

A fellebbezésből megállapítható, hogy a felperes abban a tévedésben van, az alperes közigazgatási eljárásban megvalósított jogellenes magatartása szükségképpen eredményezi kártérítés fizetési kötelezettségét. Ez az általános felelősségi alakzat esetében sem megalapozott, mert a jogellenes magatartás mellett a felperesnek kell bizonyítania, hogy a jogellenes magatartással okozati összefüggésben következett be a kára. Mivel a perben a felperes nem vagyoni kártérítési igényt érvényesít, ezért azt is bizonyítani kell, hogy a jogellenes magatartás egyben személyiségi jogsértést is megvalósított. A felperes e körben jó hírnevének megsértésére hivatkozott. A jó hírnév sérelmét jelenti különösen a Ptk. 78. §-ának (2) bekezdése szerint: ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy valós tényről hamis színben tüntet fel. Ez azt jelenti, hogy a jó hírnév megsértése csak aktív magatartással valósítható meg.

A közigazgatási perben hozott ítélet viszont mulasztást rótt az alperes terhére, amikor megállapította: nem tett eleget a tényállás felderítési kötelezettségének, és nem vizsgálta, hogy a törölt adószám alatt a felperes folytat-e vállalkozói igazolványhoz nem kötött tevékenységet is. Az alperes e mulasztása kizárólag a vállalkozói engedélyhez nem kötött szellemi tevékenység vonatkozásában állapítható meg, mert vállalkozói igazolvány hiányában 2003. február 15-től a felperes ipari tevékenységet a jogszabály erejénél fogva nem folytathatott. A szellemi tevékenység folytatásának akadályát viszont az adószám hiánya jelentette. Ez azt jelenti, hogy adószám hiányában a felperes 2004. június 2-től (II. fokú határozat meghozatalának napjától) 2007. december 31-ig nem folytathatott. Az adószám törlésére ugyan visszaható hatállyal került sor, de ez nem tudta befolyásolni a felperes II. fokú határozat meghozataláig végzett tevékenységét. Többfelfüggés nélkül viszont az alperes mulasztása a fenti időszakban sem eredményezhette a jó hírnév megsértését aktív magatartás hiányában. Mindezekre

figyelemmel az alperes terhére személyiségi jogsértés nem állapítható meg, ezért a felperes nem vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelme sem lehet alapos (Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pont).

A fellebbezésben felhozott egyéb kifogások a Pp. 2. §-ának körébe, illetve a bíró elfogultsága körébe tartóznak, amely az adóhatósággal szembeni kereseti kérelem elbírálására nem lehet kihatással.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes perköltségének megfizetésére, amelynek összegét az ítéltábla 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (5) bekezdése alapján az elsőfokú eljárásban megállapított perköltség felében állapította meg.

A felperes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetéket és a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel a 14. § alapján.

Budapest, 2010. szeptember 23.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.  
a tanács elnöke

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.  
előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül: